

Det kongelige arbeids- og administrasjonsdepartement

PM 2003-5

Arbeidsmiljøloven § 50 - endringer i reglene for overtidarbeid

Dato: 26.03 2003

Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen

Gjelder: Statens personalhåndbok pkt. 13.1

Stortinget har gjort vedtak til endringer i arbeidsmiljøloven [§ 50](#) Lengden av overtidarbeid, med virkning fra **28. februar 2003**.

Det gjelder følgende:

§ 50 skal lyde:

1. Alminnelig regel.

Overtidsarbeidet skal søkes fordelt på en slik måte at en unngår for stor belastning for den enkelte arbeidstaker.

Overtidsarbeidet må sammen med den alminnelige arbeidstid ikke medføre en samlet arbeidstid på over 14 timer i et enkelt døgn for noen arbeidstaker. Overtidsarbeidet må ikke overstige 200 timer i kalenderåret.

2. Utvidet overtid etter avtale med arbeidstaker.

Arbeidsgiver og arbeidstaker kan slutte skriftlig avtale om overtidarbeid på inntil 400 timer i kalenderåret.

3. Utvidet samlet arbeidstid etter avtale med tillitsvalgte.

I virksomhet som er bundet av tariffavtale kan arbeidsgiveren og arbeidstakernes tillitsvalgte slutte skriftlig avtale om en samlet arbeidstid på inntil 16 timer i et enkelt døgn.

4. Gjennomsnittlig samlet arbeidstid.

Overtidsarbeidet må fordeles slik at den ukentlige arbeidstiden, inkludert overtid, i løpet av en periode på fire måneder i gjennomsnitt ikke overstiger 48 timer. Perioden for gjennomsnittsberegningen kan utvides til 6 måneder i virksomheter som kjennetegnes ved nødvendigheten av å sikre vedvarende tjenester eller produksjon, eller ved avstanden mellom arbeidsstedet og arbeidstakers bosted eller avstanden mellom arbeidsstedene. I virksomhet som er bundet av tariffavtale kan arbeidsgiveren og arbeidstakernes tillitsvalgte slutte skriftlig avtale om at gjennomsnittsberegningsperioden skal være høyst 1 år.

AADs kommentarer:

Endringene går bl.a. ut på at rammene for lovlig overtid for henholdsvis en og fire sammenhengende uker er opphevet. Rammene var tidligere maksimum 10 timer overtid i en enkel uke og inntil 25 timer i fire sammenhengende uker.

I stedet er det vedtatt at den totale arbeidstiden pr. uke (den alminnelige arbeidstid pluss overtid), ikke skal overstige 48 timer i gjennomsnitt over en 4 måneders periode. I spesielle tilfelle, 6 måneder eller 1 år, jf. § 50 nr. 4.

Det tilligger arbeidsgivers styringsrett å pålegge nødvendig overtidsarbeid opp til 200 timer pr. kalenderår dersom vilkårene for dette er til stede. For overtidsarbeid over 200 timer og inntil 400 timer pr. kalenderår, så skal overtidsarbeidet avtales direkte med den enkelte arbeidstaker.

Etter arbeidsmiljøloven §§ 46 og 50 er det ikke overtidsarbeid i lovens forstand før den enkelte har arbeidet utover 40 timer pr. uke. Dette innebærer at overtidstimene på henholdsvis 200 og 400 kommer i tillegg til det antall timer som på årsbasis utgjør forskjellen mellom 37,5 og 40 timers uke, jf. også arbeidsmiljøloven § 51 nr. 1, siste avsnitt.

Endringene i arbeidsmiljøloven § 50 vil ikke ha innvirkning på bestemmelsene i "Særavtale om fleksibel arbeidstid" i staten. Flexibel arbeidstid tas ikke med ved beregning av gjennomsnittlig arbeidstid etter arbeidsmiljøloven § 50 nr. 4.

Etter fullmakt
Per Engebretsen
Statens personaldirektør

Randi Stensaker
avdelingsdirektør

Saksbehandler: Even Monsrud tif.: 22 24 48 73